

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De productiemethode en etikettering van biologische producten is op het niveau van de Europese Unie geharmoniseerd bij verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91. Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten, specificeert de toepassing van de Europese regels in Vlaanderen. Dit besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 wordt aangepast ingevolge aanbevelingen die de Europese Commissie formuleerde. Daarnaast worden een beperkt aantal technische wijzigingen aangebracht.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij
Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2019/303 van 19 november 2019.

Het positief advies van de Permanente Werkgroep Interministeriële Conferentie werd bekomen op 21 november 2019. De bekrachtiging door de Interministeriële Conferentie Landbouwbeleid gebeurde op 9 december 2019.

Het ontwerp van besluit heeft geen strategisch belang.

Het advies 66.864/3 van de Raad van State van 22 januari 2020 gaat als bijlage 2. Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt het ontwerp van besluit als volgt aangepast:

- in de aanhef wordt verwezen naar artikel 4, 1°, *ij en j*, en 2°, *a*, en naar artikel 72, 1° en 3°, van het decreet van 28 juni 2013;
- in de aanhef wordt de datum aangevuld van de bekrachtiging van de resultaten van het overleg tussen de gewestregeringen en de federale overheid door de Interministeriële Conferentie voor het Landbouwbeleid;
- in het ontworpen artikel 1/1 van het besluit van 12 december 2008 (artikel 1 van het ontwerp van besluit) wordt bij de verwijzing naar de verordening het woord “(EG)” aangevuld;
- in artikel 2 wordt de vermelding “het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten” vervangen door “hetzelfde besluit”;
- in artikel 10 en in de bijlage 1 wordt de vermelding “bijlage 1” vervangen door “bijlage”;
- ook de verwijzingen naar die bijlage in de artikelen 35 en 37 van het besluit van 12 december 2008 worden aangepast (nieuw artikel 8 en 9 in het ontwerp van besluit).

Bij brief van 3 juli 2020 verduidelijkte de Europese Commissie dat groothandelaren in bio-producten die alleen handelen in voorverpakte producten niet vrijgesteld kunnen worden van het controlesysteem. Afhankelijk van de risico-analyse kan voor die groothandelaren de controlefrequentie wel verminderd worden. Dit wordt zo ingeschreven in het besluit van 12 december 2008 (artikel 6).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De productiemethode en etikettering van biologische producten is op het niveau van de Europese Unie geharmoniseerd via verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91.

Het Directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid van de Europese Commissie voert periodiek audits uit in de lidstaten en formuleert vervolgens aanbevelingen teneinde de toepassing van EU-regels binnen de interne markt te verbeteren. Van 19 tot en met 29 september 2017 werden de controlesystemen inzake de biologische productie in België geaudit. Specifieke aandacht ging uit naar:

- alle stadia van de productie, bereiding en distributie van biologische producten, inclusief invoercontroles;
- het gebruik van aanduidingen die verwijzen naar de biologische productie in de etikettering en de reclame.

De aanbevelingen die werden geformuleerd geven aanleiding tot de aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten.

Daarnaast bevat het bijgaande ontwerp van besluit enkele technische wijzigingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 voegt in het te wijzigen besluit een artikel 1/1 in met een verwijzing naar de betrokken Europese regelgeving, overeenkomstig de nieuwe voorschriften vermeld in de Omzendbrief VR 2019/4 betreffende de Wetgevingstechniek.

Artikel 2 vervangt het woord “landbouwproducten” door het woord “producten” in artikel 2 van het te wijzigen besluit. Dit stemt overeen met de formulering in artikel 1 van verordening (EG) nr. 834/2007.

Artikel 3 duidt het Departement Landbouw en Visserij aan als entiteit die bevoegd is voor de verificatie van de zendingen, evenals het viseren van de controlecertificaten, bij de invoer van biologische producten uit derde landen. De bevoegde autoriteit van een lidstaat voor invoercontroles heeft volgens de Europese regelgeving de taak om een zending die op het grondgebied van de lidstaat in de Unie in het vrije verkeer wordt gebracht te verifiëren en het controlecertificaat te viseren. Pas daarna mag de zending in de Unie in het vrije verkeer worden gebracht.¹

Onder verificatie van de zending wordt verstaan: *aan de hand van stelselmatige documentcontroles, willekeurige identiteitscontroles en, afhankelijk van de risicobeoordeling, eventueel fysieke controles nagaan of is voldaan aan de vereisten van Verordening (EG) nr. 834/2007, van Verordening (EG) nr. 889/2008 en van verordening (EG) nr. 1235/2008.*²

Hoewel België als lidstaat nooit formeel een interne autoriteit heeft aangeduid voor de verificatie van zendingen en het viseren van controlecertificaten, werd deze taak tot eind 2017 uitgevoerd door de Algemene Administratie der Douane en Accijnzen van de FOD Financiën (AADA).

In 2017 gaf de AADA te kennen dat deze taak ingevolge de geregionaliseerde landbouwbevoegdheid niet tot haar opdrachten behoorde. Op het overleg van 17 november 2017 tussen de Gewesten en de AADA werd overeengekomen dat de gewesten vanaf 15 december 2017 de certificaten elektronisch valideren. Elk gewest staat sindsdien in voor de zendingen die op haar grondgebied binnenkomen.

Marktdeelnemers die biologische producten produceren, verwerken, opslaan, invoeren of verhandelen moeten zich aansluiten bij een erkend controleorgaan. **Artikel 4 en 5** schrappen de formele vereiste om EN 17020 geaccrediteerd te zijn in de erkenningsvoorwaarden van controleorganen als bepaald in artikel 12 en 13 van het te wijzigen besluit. De voorwaarden van norm EN 17020 worden reeds geverifieerd bij de accreditatie volgens norm EN 17065, die ingevolge artikel 27 van verordening (EG) nr. 834/2007 verplicht is.

Artikel 27, lid 3, van verordening (EG) nr. 834/2007 vereist dat marktdeelnemers, met uitzondering van groothandelaren en marktdeelnemers die aan de eindconsument of eindgebruiker verkopen, eenmaal per jaar moeten worden onderworpen aan een bio-controle. Artikel 17 van het te wijzigen besluit voorziet in een mogelijkheid tot uitvoering van slechts een gedeeltelijke controle van handelaars in voorverpakte bio-producten. **Artikel 6** schrapt deze uitzonderingsmogelijkheid gezien de Europese Commissie van oordeel is dat het uitvoeren van gedeeltelijke controles niet verenigbaar is met het Unierecht. Evenwel, overeenkomstig artikel 27, lid 3, van voormelde verordening wordt bepaald dat de controlefrequentie bij de betrokken verdelers voortaan tot één

¹ Art. 13 verordening (EG) nr. 1235/2008 van de Commissie van 8 december 2008 houdende bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad wat de regeling voor de invoer van biologische producten uit derde landen betreft;

² art. 2, 5, verordening (EG) nr. 1235/2008 van de Commissie van 8 december 2008 houdende bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad wat de regeling voor de invoer van biologische producten uit derde landen betreft.

maal om de drie jaar kan verminderd worden als de risico-analyse dit toelaat. Daarnaast wordt het woord 'volledige' bij jaarlijkse controle geschrapt gezien alle controles volledig zijn.

Artikel 7 en 10 wijzigen de sancties als een inbreuk wordt vastgesteld. De Europese Commissie is van oordeel dat de huidige sancties in bepaalde gevallen onvoldoende kunnen zijn, waardoor het consumentenvertrouwen in het bio-label zou kunnen gehypothekeert worden. Volgende wijzigingen worden aangebracht:

- Voor meerdere tekortkomingen wordt 'gewone opmerking' vervangen door 'vraag om verbetering'. Een vraag om verbetering vergt een concrete actie binnen een vastgestelde termijn.
- De sanctie in verband met het gebruik van niet-biologisch zaaizaad/pootgoed wordt verduidelijkt. Er is voortaan een onderscheid tussen de gevallen waarbij een voorafgaande goedkeuring voor het gebruik van van niet-biologisch zaaizaad/ pootaardappelen door het controleorgaan nodig is, en de gevallen waarbij geen voorafgaande goedkeuring nodig is.
- Verder worden ook enkele normen die niet meer van toepassing zijn geschrapt of desgevallend geherformuleerd en worden enkele nieuwe types van inbreuken benoemd zoals o.a. 'het niet beschikken over een risicobeoordeling'.
- Indien de termijn voor 'een vraag voor verbetering' niet wordt nageleefd volgt 'een verscherpte controle' op kosten van de marktdeelnemer. Dit wordt verduidelijkt door in de omschrijving van de sanctie 'vraag om verbetering' het begrip 'een waarschuwing' te vervangen door 'een verscherpte controle'.

Artikel 8 en 9 wijzigen de zinsnede "bijlage I" door het woord "bijlage" aangezien er slechts één bijlage is.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 28 november 2019 stelt dat in toepassing van artikel 6 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak het gemotiveerde akkoord van de Vlaamse minister van begroting niet vereist is³.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

³ huidig artikel 31, §2, 2°, Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad .

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS